

BRASSÓI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN és SZOMBATON.

ELŐFIZETESI AR:	SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:	HIRDETÉSEK DIJA:
helyben házhoz hordva, v. vidékre postán küldve:	Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hol a szerkesztő naponként d. e. 8-12 és d. u. 2-5 óráig található. Ide intézendők a lap szellemi részét illető közlemények.	Alexi könyvnyomdája, Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hová az előfizetési pénzek és hirdetések, valamint ezek díjai bérmentve küldendők.	4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nyilttéri közlemény sora 10 kr.
Egész évre 4 frt — kr.			
Félévre 2 " — "			
Negyedévre 1 " — "			
Február-júniusig 1 " 70 "			
Külföldre egész évre 15 frank.			
	Kéziratok vissza nem adnak.	Hirdetések és Nyiltt-ter előre fizetendő.	

A fenyegetett Erdély.

A német császár harcziás beszéde, az orosz csapatösszevonások és határerődítések óta a figyelem élénkebben irányul a jövő harcztérre, mint az utolsó néhány évben. Igen komolyan mérlegelik az eshetőségeket és számbaveszik az erőket. De különösen a Moltke szájába adott mondás kelt feltűnést. Ez ugyanis arra sarkalta császáriját, hogy ne sokat habozzon, hanem most támadja meg Oroszországot. Ma még Németország erejének teljében van, fokozni már alig képes haderejét, ellenben Oroszország folyvást izmosodik. És ebben kétségtelenül igaza volt a nagy hadvezérnek. Oroszország ugyanis oly arányban erősödik, a mily arányban fogyanak néptelen területei. Katonásága oly arányban szaporodik, a mint népessége, vasutai meg lassanként két világrésznek legnagyobb birodalmát hálózák be s valamennyi a határok felé, katonai szempontból készült.

Nem csoda tehát, ha szakemberek más államokban is nagy súlyt fektetnek a határvédelemre. Ebből a szempontból indul ki egyik tekintélyes napilapunk katonai munkatársa, ki élesen mutat rá Erdély megerősítésének égető szükségére.

A fontos cikkből adjuk a következőket:

Alig ismerünk égetőbb kérdést Magyarország biztonsági érdekeinek körében, mint Erdélynek, azaz a Királyhágón inneni részek védtelen állapotát. Nem akarjuk a béke sok oldalról kilitásba helyezett tartósságát kétségbe vonni; távol legyen tőlünk, hogy szövetségeseink őszinte érzelmei iránt gyanút tápláljunk, de tekintettel a naponta kifejlődő körülményekre, melyeknek horderejét félreismernünk nem szabad, csakugyan megnyugtatónkra szolgálna, ha minden eshetőségre elkészülve, az országot holmi meglepetések vagy ágról tört ellenségeskedések elől oltalmazva látnók.

Lám, a hatalmas északi szomszéd, az orosz, azzal indokolja roppant fegyverkezéseit, hogy határait minden eshetőség ellen mentve kívánja tartani; ezért találta szükségesnek határain egy félmillió embert felállítani, ezért egészítette ki sztratégiai fontosságú

vasútvonalait és végre ezért mozgósította négy év óta iszonyú seregét. Ha valaki a nagy készülődések okát kérdezi, azt válaszolják, hogy tulajdon házati védelmi állapotba akarja hozni.

Ez ellen aztán nincs kifogás; kinek a mehetség nem tetszik, cselekedjék hasonlóképen.

Nos, e részben nemcsak túlszerények, de sőt könnyelműek is vagyunk. Erdély, hova keletről betörő ellenségeink annak idején magukat mindenkor legelőször befészkeltek, ma talán ép oly védtelen állapotban van, mint a 14-ik század közepén volt. Ide boldog-boldogtalan minden erőlködés nélkül könnyen bejuthat, mert a természet-alkotta kapú-féle szorosokat senki sem tartja megszállva, erődítések itt nem láthatók, és a mi van is, azt a támadó tüzésége két óra alatt rommá löheti.

Az ügy állásáról tudunkkal m. mázsákat nyomó jelentések, leiratok, vélemények és kifogások irattak, de a mint láttuk, a vége az lett, hogy ez óráig semmi sem történt. Ringelsheim, Schönfeld és Lobkovitz tábornokok, a kik legújabb Erdélyben egymásután parancsnokoltak, rendre remonstráltak a szorosok védtelen állapota ellen, de Bécsben egy bizonyos mérvadó kör abban a megrögzött nézetben van, hogy háború esetén Oroszország nem délkeletről, hanem északról támadna, a miért aztán kár lenne Erdély erődítésére milliókat kiadni.

Eme ferde nézet kifejtését legutólján harmad éve hallottuk, a midőn Szerbiában Milán király befolyása volt érvényben, Bukarestben nem agítáltak Károly király ellen és tulajdon polgártársaink, az erdélyi románok csendesen voltak. Ez most tökéletesen megváltozott, még pedig oly irányban és mérvben, a mely azt parancsolja, hogy déli határainkon részen legyünk. Azóta Oroszország minden feltűnés nélkül Besszarábiában 250 ezer katonát helyezett el, és még a legújabbkor optimistát is a panszláv mozgalom terjeszkedése tetemesen lehűtötte.

A képviselőházban tudunkkal tavaly valaki szóba hozta Erdély védelmi állapotát, mire báró Fejérváry nagyon misztikus választ adott. Azóta tehát részünkről semmi sem történt és valószínűleg nem is fog történni.

Valamely európai bonyodalom esetére az osztrák-magyar monarchia védejeje előreláthatólag három felé lesz elfoglalva, sőt abban a nézetben vagyunk, hogy oly okkupált tartományokból, hol jelenleg 150 ezer katona áll, nemcsak egyetlen egy embert sem vehetünk el, hanem ellenkezőleg haderőnket ott szaporítanunk kellene; kétséget nem szenved továbbá,

hogy az orosz vezérkar — ha már kenyértörésre kerülne a dolog — legelőször is Erdély ellen fogja támadását irányozni, hol az oláhok segítségére számít, habár 1849-ben ott járt orosz tábornokok nyíltan kimondták, hogy a rablásra hajlandó csészeléssel több bajuk volt, mint Bem katonáival.

Erdélybe vezető vasútaink nem csak egy vágány-nak, hanem az ország belsejében nagyon csekély szétágazást mutatnak, úgy, hogy a Magyarország déli részéből Temesvárról, Aradról és Nagy-Váradról oda-siető csapatok többnyire gyalog jutnának rendeltetésük helyére.

A felelősség terhe e tekintetben oly nagy, hogy azt legfeljebb tudatlan, vagy a mi sokkal rosszabb, lelketlen ember veheti magára, ki aztán a veszély betörésekor valami ürügy alatt eltűnik. A németországi katonai sajtó évek óta példázgat Erdély és Bukovina erődítéséről, bölcsseink pedig hallgatnak, semmit sem tesznek és ha e részben hozzájuk kérdés intéztetik, oly föltételekkel állnak elő, melyekből kitűnik, hogy annál kisebb-nagyobb bajuk is van a világon.

Ugyan kinek nem jutnak ilyenkor észbe Benedek tábornok szavai, a ki a porosz bonyodalom hírére azt találta mondani, hogy a monarchia kapui mindenfelé tárva-nyitva állanak.

Ez most is így van, azzal a különbséggel, hogy ott torlasztolták el a határt, hol erre szükség nincsen, mivel Galiczia és Lengyelország népei nagyon veszedelmes visszavonulási vonalat képeznének egy onnan előre nyomuló olasz seregnek! — —

Politikai szemle.

Május elsejének, úgy látszik, Magyarországon is lesznek nyomai, habár nem marandók is. A munkásünnep az egész országban csendesen és rendben folyt le, — csupán Orosházán és Békés-Csabán voltak zavargások, sőt fájdalom, vérnek is kellett folynia. A nép s a közcsend fentartására hivatott csapatok közt véres összeütközések történtek, melyek annyira fajultak, hogy ma ott valóságos ostromállapot uralkodik. Hogy mennyiben van része a felbujtogatott népnek s a hatóság túlszigorának, azt a vizsgálat ki fogja deríteni; nem is ez a fő, hanem az a szomorú fölfedezés, hogy a munkás-kérdés mellett az agrár-szocializmus

TÁRCZA.

Eredeti magyar népdalok.

Irta: Bíró Sándor.

Picziny madár . . .

Picziny madár fészket rakott a rózsafa kebelére
S édes dalát ott zengi el minden reggel, minden este;
Reggel, este arra járok s hallgatom a kis madárkát,
A mint áldja, magasztalja égnek, földnek dicső Urát.

Piczi madár de boldog vagy, hogy te még tudsz imádkozni
Ugy szeretném, bár engem is tanítana meg valaki;
Réges-régen én is tudtam, jaj, de már elfelejtettem,
Nem is csoda, ha mindakét kezével ver a jó Isten.

Picziny madár költözz hozzám, kertemben is van rózsafa,
Fészketed, ha oda rakod, nem bántja ott senki soha;
Ugy érezem, ha tégedet nagyon sokszor hallanálak,
Alvó szívem s néma ajkam imádságra megnyílnának!

A kakuk . . .

A kakuk hármat kiáltott
S rá rögtön el is hallgatott;
A kakuk azt hiszi talán,
Meghalok három év után!

A kakuk bohó egy madár,
A szája — ha kell, ha nem — jár;
Nem hiszek én a kakuknak,
A jövőt Isten tudja csak!

Jer, hajlj egy kicsit felém,
Megsugom, mit gondolok én:
A kakuk azt hiszi nyilván,
Elveszlek három hét után!

Riul Doamnei.

(A fejedelemlő folyója.)

Irta Carmen Sylva, fordította Veress Endre.

Nem messze Kimpulung kedves kis hegyivárostól
törtet alá egy friss vízi tiszta patak, a Riul Doamnei
— azaz a fejedelemlő folyója. Ez a folyócska aranyat
hord ágyában, néha félakkora darabokat, mint a kör-
münk, s nevét onnan kapta, hogy régi szokás szerint
hajdan ezt az aranyat mindig a fejedelemlőnek adták.
S hogy miért volt az övé, az így történt.

Oláhországban egyszer éhség volt, de olyan éhség,
mihez foghatót emberemlékezet óta nem láttak.
Legelőbb a sáskák jöttek olyan rajokban, hogy a napot
elsötétítették és a hol leereszkedtek, ott a legszebb
kalászföld is néhány perc alatt oly koporrá változott,
mint a tenyerem. A leveleiktől megfeszített fák csupasza
ágaikkal meredtek a nyárba, melynek örök kék ege a
forróságot mindegyre fokozta, úgy hogy éjjelenként
már semmi felrissülés se maradt a levegőben. A mint
minden le volt rága a környéken, gyorsan fölemel-
kedett a sáskafelhő, hogy aztán újra leszálljon a leg-
közelebbi szomszédmezőre. Így folyt ez fétartózhatlanul
és akkoriban még nem voltak az emberek oly ta-
pasztaltak, mint ma, midőn az ellepott nagy területeket
köolajjal locsolják be s az egészet aztán meggyújtják.
Ágyuk sem voltak még, melyekkel röptükben
közéjük lönek és őket így néha-néha elszőrni, szét-
robbantani lehet.

A sáskák után észak felől a lengyelek, nyugat
felől a magyarok és délről a törökök törtek be s kö-
zösen fölegették a lakásokat, elrabolták a marhákat.
Egy idő mulva az ellenségek egyszerre kivonultak az
országból, de roppant betegségeket és dögvészt hagy-
tak hátra, emberek és állatok közt egyaránt. Az em-
berek megfeketült szájszéjjel és sebes testtel jártak le

s fel, az állatok pedig csoportonként hullottak el a szá-
raz mezőkön, melyeken egy fűszál sem volt már töb-
bé. Csak a kutyáknak és a hollóknak volt jó napjuk;
rendetlenül leszakgatták a húst a csontokról, úgy hogy
órahosszakig nem lehetett egyebet látni fehér szárd
csontoknál, itt-ott néhány leelőg piros húsdarabral raj-
tuk és milliárdnyi légygyel, melyek a legpompásabb
szinben ragyogtak. A lég rezgett a forróságtól és bor-
zasztó bűz terjedt el mindenfelé messze vidékre, mely
mint a pestis-pára veté le az embereket lábukról, hogy
rövid néhány órában kimuljanak. Jajszó sem hallzott
már többé, mert a mely kétségbeesés mindent elnémi-
tott és senki sem mondta el, mikor az éhezők maguk
közt egymást felfalták. — Sehoh sem zugott a harang,
nem volt már se vasárnap, se ünnep, se dolog; mert
elfogyott a szántáshoz való ökör és vetőmag is. Kisér-
tetekként hallagtak az emberek, kiknek csontjai bőrü-
kőn át kidülledtek, szájuk, arcuk pedig úgy össze-
esett, hogy csak a fogak látszóttak; ruhájuk is elszaka-
dott már és testükről csak itt-ott csüngött még
alá egy-egy rongydarab. Alig akadt még ember a ha-
lottak eltemetésére és sokan a pusztá szántóföldeken
maradtak eltakarítatlanul, az állatok hullái közt.

De Irina, a szép fejedelemlő, szívét megszakadni
érezte könyörületében ennyi vész láttára. Összes ék-
szereit a szegényeknek adta és utolsó pénzén marhá-
t vett a parasztoknak, melyek azonban csakhamar áldo-
zataivá lettek a dögvésznek. Étellel tartotta az éhez-
ket, míg utóljára neki magának is alig maradt elég,
négy kis gyermeke táplálására. Kétségbeesetten állott
az ablaknál és összekulcsolt kezekkel imádkozott: „Édes
Istenem! Hát már teljesen elhagytál? Meg akarod szeg-
ény hazánkat semmisíteni? Hát többet vétkezünk-e
másoknál, hogy ily kisértést kelljen elviselnünk?”

Ekkor egy gyenge szellő csapta meg, melynek
oly pompás illata volt, mint a legszebb virágokert-

réme kezd feltűnni, mert itt a mozgalom már nem az ipari munkásokra szorított, hanem kiterjedt a falusi lakosságra is.

A kereskedelem-politikai tárgyalások, melyek a német birodalom és monarchiánk két állama közt majd három hónap óta folytak, már szerencsésen befejezést nyertek. Részletes adatok a megállapított szerződési tervezet tartalma felől még hiányoznak; még nem ismerjük a gabonavám magasságát, valamint azon kompenzációkat sem, melyeket Ausztria-Magyarországnak kell adni a gabonavámok mérséklése fejében. S ezért tartózkodunk a túlságos örvendezéstől, sőt okunk van hinni, hogy mint mindig, most is mi huzzuk a kurtát.

Bismarck herczeg megválasztotta a geestemündei kerület képviselőjévé s a mandátumot elfogadta. Ez ülészakban azonban nem vesz részt s csak rendkívül fontos alkalmakkor fog a birodalmi gyűlésen megjelenni, azt azonban kijelentette, hogy mindannyiszor szólanival fog, ha azt hiszi, hogy a külpolitikában hibát követtek el.

Fegyveres béke. Európaszerte mindenütt a békés szándékot hangoztatják, de különösen Orosz- és Franciaországban lázas mohósággal szaporítják a fegyveres erőt s igyekeznek a fegyvernemek szerkezetét minél nagyobb tökéletességre emelni. Az orosz részről időnkint mégis felmerülő háborúra célzó intézkedésekről szóló híreket mindannyiszor megczafolják hivatalos részről, de azért folytatják szakadatlanul az akna-munkát, úgy a Balkán-félszigeten, mint a Dardanellákon. Belesov meggyilkoltatása orosz kéz munkájának bizonyult, de nem érték el vele a kívánt hatást; Bulgária halad csendesen, állami fejlődtségének már elérte azt a fokát, hogy nem rendíti meg Oroszországnak minden ármánykodása sem. A szerb kormány az orosz részről ajándékozott Berdán-fegyverek is a béke biztosításul szolgál, orosz fel fogás szerint. E közben mi is fegyverkezünk, közös hadügyi kormányunk évről-évre nagyobb követelésekkel áll a delegációk elé, szintén a béke érdekében. Keserves milliókat vonnak el így a közvagyonból, a nép pedig görnyed a súlyos adóteher alatt s Isten csodája, hogy még össze nem rogyott. De ha még sokáig tart ez a milliókat fölemészítő béke, Európaszerte be kell következni az általános anyagi bukásnak.

A munkáskérdés kapcsolatban a munkabiztosítással.

Írta: Balla Károly.

(Folytatás.)

A munka és története. Munka jelent általában minden oly emberi tevékenységet, cselekvést, akarathatást, mely a fizikai világban változást idéz elő. Közgazdaságilag tulajdonképpen munka csak azon tevékenység — legyen az testi, avagy szellemi, — mely értékesítésre, valamely dolog, tárgy értékének emelésére alkalmas, tehát közgazdasági értéket, használhatóságot biztosít a társadalomnak; mert hisz van olyan munka is, mely a rombolásban gyökerezik, a nélkül, hogy az által haszon elérése szándékoltatná. Egyébként nehéz feladat lenne a munka alatt tisztán a testi, erőművi hatásokat érteni akarni, a mennyiben közfelfogás szerint a munka és az általa elért eredmény összefolynak; azért az előbbi definíciónk mellett kell maradnunk, ez lévén a helyesebb. Munkálkodik, munkása a társadalomnak, a közgazda-

nek és reá nemsokára egy ezüst-csengésű hang szólalt meg: „Egy folyóból segítséget fogsz kapni. Csak keress fel azt!”

Erre elment urához, a fejedelemhez és gyermekeihez, kikől búcsút véve, megígérte, hogy nemsokára visszatér. Mert tudja, hol kell keresnie, hogy mindenkit megszabadítson a szenvedéstől. S mindent oly biztosan és jókedvűen tett, hogy az egész lakosság bizalmat és reményt nyert tőle; mert elhallgatá előttük, hogy még csak nem is tudja, mit kell neki keresnie. Izzó nyári melegben indult fáradságos útjára, a folyókat követve. Néha még egy-egy sovány lovacskára akadt, mely darabig elvitte, aztán könnyű terhe alatt is dögölve roskadt össze. Végig ment az Olt, a Zsil, a Buzó, a Szereth folyásán fölfele, szóval minden nagyobb és kisebb folyó partján. Összeszorulva folydogáltak ezek köves medrükben és különben oly hatalmas folyók vize most alig ért odáig, hol máskor zuhogtak-buzogtak.

„Uram Istenem! — imádkozék a fejedelemnő — engedj egy kis felhőt megjelenni, mely segítségemre legyen, ha reabukkantam a folyóra!”

De nem jött semmi felhő.

Már másodsor ballagott végig az Árdzes mentén és épen vissza akart térni szomorúságában, midőn egy kis patak torkolatára akadt, melyre előbb eddig nem figyelt volt. Vonatott lépésekkel tartott arrafelé, s mindegyre nehezebb szívvel haladt, a mint kisebb-dett és vált jelentéktelenebbé a patak előtte.

Kimerülve a köves út miatt, melyen járt, egy pillanatra megállott és zokogott.

(Vége következik.)

sági fejlődésnek a tudós, a hivatalnok, az iparos, a napszámos, csak hogy egyiknél a szellemi erő, az ügyesség és feltalálás, holott a másiknál a testi erő, munkabírás lépnek előtérbe. S azért senki sem jogosítatik fel improduktív munkátlan társadalmi tagnak nézni azt, a ki szellemileg hat és működik; mivel a szellemi munka ép oly kevésbé kiméli a szervezetet, mint a hogy megtámadja azt a testi erőfeszítés. (Tulzó szocialisták azonban a munkások alatt kizárólag azon egyéneket értik, kik az önálló és független tőkéséktől különbözvén amúgy is, főleg a testi munkára vannak utalva.)

A munka továbbá, eltekintve attól, hogy a termelés egyik kiváló fontosságú tényezője, egyúttal oly valami, mely az embert erkölcsi tökélyesülésében hathatósan támogatja, illetőleg annak alapját képezi s a tökélyesülés épen a munka által föltételezett. Ez ébreszti, fejleszti az emberben az erkölcsi öntudatot, az emberi méltóságot, s a mennyiben a kultúra újabb kincseit hozza felszínre, ugyanakkor közelebb juttatja az embert rendeltetéséhez. Azért Fourier Károly a munkát az emberi boldogság, az emberi önkiesztülés eszközeinek, petiumának mondotta, sőt igen szépen jegyzi meg egyik német bölcsezt, hogy a méltóságának öntudatában lévő emberre nézve alig képzelhető nagyobb csapás annál, mint ha munkátlanra kárhóztatná.

Fontos a munka szerepében a munkaerő, munkabírás, munkaképesség. — Nem kell azonban kizárólag a nyers testi erőt érteni, hanem kapcsolatosan az értelmi képzettséggel. Sőt ez utóbbi igen gyakran és nagyrészt jelentősebb a testi erőnél, mint mely rendes viszonyok között nem szokott hiányozni, míg az ügyesség, leleményesség nem okvetlen feltalálható. Miért is rendetlen életmód, zilált társadalmi viszonyok csökkentik a munkabírás.

A munkaképesség függ az egyének különös helyzetétől. Így befolyik a munkabírásra: égalj, faji jelleg, táplálkozás minősége, nevelés, erkölcsi öntudat, a társadalmi viszonyok konkrét fejlettsége egy bizonyos álladalom keretén belül, továbbá a nem és a kor. Határoz ezeken kívül a munka milyensége, nemkülönben a munka-átlag. Mert a végletek káros hatása a munkánál nyilvánul; túlságos szellemi és testi munka ép az ellenkezőre vezet, mint a mi czéloztatott volna általa.

Említenő a munkaöszön, mely ott, hol a természet mostohább s hol a kulturális haladással a szükségletek száma is emelkedik, hatékonyabb, erősebben nyilatkozik ahhoz képest, a hol a természet bujása mintegy télettségbe süllyeszti az embereket. És sajnos, hogy volt idő és kor az emberiség történetében, mikor a munka nemtelenek, emberi méltóság alulnak tekintett. Mostanság a munka felzabaldult az előítélet bilincseiből s szabad a verseny. Természetesen a munka csak addig lesz hatékony s csak addig tekinthető szellem-erkölcsi momentumnak, míg a kedv, az ösztön fenmarad s a megfelelő javadalmazás, kényelem, jogbiztonság nem lesznek kérdések. Fontos ezért a munkabér és idő kérdésének a tisztázása.

Fellette sokat határoz a munkamennyiség, vagyis azon körülmény, hogy egy bizonyos ember naponként hány órai rendes munkaidőtartam mellett éri el a kívánt célt, t. i. azt, hogy míg az emberi egyénben a munkabírás a természet törvényei szerint lehetséges, mindig produkálni legyen képes egy maximumot s ez magyarázatul szolgál annak, hogy a túlfeszített munkálkodás fordított arányban áll az elérendő eredményel.

A doktrína abszolút és relatív munkamaximumot különböztet meg. Az abszolút munkamaximumot illetőleg egy bizonyos napi óra-átlag, pl. 8 óra s arányos gyorsaság, meg erő vétetik alapul. Ha már mostan egyik avagy másik tekintetben — legyen az pl. rövidebb munkaidő, de erőfeszített munka — eltérések történnek, abszolút eredményre nem fogunk jutni, hanem csak viszonylagosra, arra, hogy péld. azon a napon a munka eredménye a rendestől $\frac{1}{3}$ -ával túlhaladja, de ha ez így tart, bekövetkezik a gyors kimerülés. Ámbar relatív eltérésekre mindig számíthatni, a mint hogy lehetetlen e kérdésnél oly arithmetikai pontosságot alkalmazásba venni s a statisztikai közép-arányok is csak egy összeredményről szólnak. (Érdekese a Maschek-Lannhardt-féle munkatabella.)

Kiemelendők még a munkabírás terén: a kor, nem, halandósági, betegség arány, a munka hatékonysága, idő és a munka-megosztás.

S hogy mennyi esélyvel és hátráltató körülményekkel kénytelen a produktív társadalmi munkálkodás küzdeni, szolgáljon például egy kis statisztika. A 20., 15., illetve 12. évig az egyének eltartására vannak utalva, nemkülönben improduktívek a 60 életévén túliak. A 60. életévet a művelt nyugaton átlag 46—62 százalék éri el. 60, 70 évig a lehető legjobb körülmények között minimum 3 év betegségben telik le s ha e betegség, illetve betegségek kihatásait mérlegeljük, képzelhető, mennyire befolyásolják a munka hatékonysága.

A betegség arány 4—6 százalék körül ingadozik. Továbbá ide számítandók a testi és szellemi fogatkozásban sínylők; ezeknek aránya pro mille 0.0018. Azon felül 1% katonaság, (mely azonban államokként több % ot is kitesz) s a produktív munkára általában nem képes nők.

De tényleg a relatív arány még rosszabb: 33%, legjobb esetben 40% vehető irányadónak ahhoz, hogy a társadalomban hányan munkabírók, értve e szónak

jelentőségét úgy a testi képességre, valamint az intellektusra.

Végül, minél szabadabb, önkényesebb a munka s minél kevésbé áll politikai, vagy az előítélet és rossz megszokások uralma alatt, annál előnyösebb az eredmény, annál hatékonyabb a munka.

(Folytatása következik.)

Román lapszemle.

A gör.-keleti idej húsvét alkalmából kenetteljes vezérezikket eresztett meg a n.-szebeni „Telegraful Roman”. Úgy találja, hogy a gyűlölködés oka annak, hogy a túlnyomó számban lévő románok Magyarország erdélyi kerületében számba sem jönek. „Az örömapok számunkra mind ritkábbak lesznek, a világ börtönné fog változni és mi vagyunk azok, a kik utódaink számára virággy helyett sötét sirt készítünk.” Föl kellene e népek támadnia és erre legelső eszköz a jó iskola. Népevelés nélkül nincs feltámadás, de lesznek kötelmek jogok nélkül. Félre tehát a gyűlölködéssel, hogy jöjjön el a feltámadás napja. Ily formán elmélkedik a nevezett lap s mi őszintén kívánjuk, hogy teljesebbé óhajtsa, de ha ezúttal is csak a jámbor óhajtasokat szaporította, ennek nem mi leszünk okai. Ugyancsak a „Telegraful Roman” megint emlegeti a nagymérvű kivándorlást s panasolja, hogy a predeáli vámnál a román vámtisztek ugyancsak megvámolják a testvéreket, már t. i. az erdélyi románokat. Ebben a tekintetben azon román példabeszéddel tartanak, hogy: „Frato, frate, dar brânză pe bani”, a mi azt teszi magyarul, hogy: nevezd ugyan engem édes testvérednek, hanem azért fizess, mint kurt. Hogy az erdélyi románok kivándorlásának a magyar kormány az oka, minthogy csak a székelyek kivándorlása ellen tesz meg minden lehetőt, de a románokért épen semmit. Tegyük fel, hogy a magyar kormány azt rendelé, hogy mátil fogva erdélyi románok nem szabad Romániába menni, hanem kötelek idehaza dolgozni a birtokosok földjén, erdejében. Akkor lenne még csak vak láрма, hogy a nációt ismét jobbágyokká akarják süllyeszteni. Most az a baj, hogy kibocsátják, akkor meg az lenne a baj, hogy miért nem bocsátják a testvérek közé. Nagyon nagy munka a román lapok óhajtsa szerint cselekedni, mert mindig épen ellenkezőt követelik annak, a mi tényleg van. Innen van, hogy a „Tel. R.” szerint, a mennyien mi magyarok élünk, mind az ő despotái vagyunk, azzal a különbséggel, hogy némelyikünk nagyobb despotá, mások meg kicsinyek, de mindannyian *haszánk romlására dolgozunk*.

Lám, hogy a „Telegraful” is tud nagyot kurjantani, nem csak a Gazeta! — Most azonban nem ő kurjant, hanem a szerb és román diákok Turnu-Szeverinben. Midőn e sorok nyomtatásban megjelennek, akkor már elmúlt e találkozással minden öröme és búbánata. A studentek is eltávoztak Bukurestbe és Belgrádba s a világ még sem dült össze. A studentek jól kimulatták magukat. A román és szerb nemzet jövőjére nagyokat ittak, a muszka pedig hátul a kezét dörszöli és mosolyogva mondja: „Jól megy! Csak még a bolgár studenteket tudnám elhozni Bukurestbe!” Ez azonban ma még nem járja. — Nincs szebb látomány, mint az ifjúság ölekezése, csokolódása és kocozintgatása. Csak egy baja van, t. i. a rettenetes *Katzenjammer*, de hát „Nincsen öröm bánat nélkül, nincsen rózsza tövis nélkül, — így tartja egy czigány költemény.

Mi őszintén kívánjuk a román és szerb diákoknak, hogy soha se legyen alkalmuk a muszka alkotmányval megismerkedni, melyot másként így is neveznek: Kancsuka.

Czenkalji.

Az ornithologiai kiállítás.

Budapesten tudvalevőleg május hó 16—20. napjain fog megtartatni a madártani kongresszus s ezzel kapcsolatban a madárkiállítás, melyek iránt ország-szerzte élénk érdeklődés uralkodik már jó idő óta s így talán nem lesz időszertelen az ornithologiai kongresszus céljáról és jelentőségéről röviden szólni.

A hazai állatvilágot mind jobban megismerni, mindenki részére hasznos és üdvös lehet. Különösen az oly vonzó madárvilág kínálkozik a figyelmes szemlélőre nézve érdekesnek, mert a mellett, hogy oly sok madár szép éneke örömmel tölti el az érző emberi szívet, nem hagyható figyelmen kívül az a haszon sem, melyet más madárfajok szereznek a kártékony egerek, rovarok, hernyók és más férgek pusztítása által a mezőgazdának, kertésznek és erdésznek.

Hogy mindezen előnyök a nagy közönséggel még nagyobb mérvben megismertessenek s hogy általában az ornithologiai tudomány hathatósan előmozdittassék, ez okból gyűlnek össze a napokban földművelésügyi miniszterünk Bethlen András gróf ő excellenciájára elnöklő alatt tartandó kongresszusra nemcsak Ausztria-Magyarország, hanem a messze külföld szakterfiai is hazánk fővárosában. Ez alkalomból a nemzeti muzeumban nagyszerű madárgyűjtemény fog kiállítatni s a kiállítás a nagy közönség számára is csekély belépti díj mellett lesz megtekinthető, valamint az állatkortben is nagyszámú *úlmadarak* lesznek láthatók, melyek közül a hasznos szárnyasok nagy értéket képviselnek, így pl. a legpompásabb tyúk- és galamb-fajok, fáczánok, pávák és gyönyötyukok.

A kongresszus a hasznos madárfajok védelméről és terjesztéséről is részletes és tájékoztató oktatást

fog nyújtani, melyből okulhat majd úgy a laikus, mint a szakember, és a nyert felvilágosítások alapján — ha azokat megszívlelik és széles körben elterjeszteni igyekeznek — nem fog elmaradni a reális haszon sem.

Ez lesz az igazi, a maradandó eredménye a Magyarországon tartott első ornithológiai kongresszusnak s ezen siker reményében kell örömmel üdvözölni a hazafias vállalatot, mely kétségtelenül általános elismerésnek fog örüdeni.

Hausmann Vilmos.

Ipar, kereskedelem.

Származási bizonylatok a francia forgalomban. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr ó nagyméltósága a brassói kereskedelmi és iparkamarához f. évi április hó 4-én a következő, 19.951. sz. a. kelt leiratot intézte u. m.: „Annak megakadályozása céljából, hogy a Franciaországba való bevitelnél bizonyos áruk tekintetében követelt származási bizonylatokban az illető áruk súlyára vonatkozólag foglalt számjegyeknek utólagos megváltoztatása vagy más számjegyek hozzátevése útján ezen bizonylatok nagyobb mennyiségű küldeményeknél, mint a melyekre azok kiállítottak, felhasználhatók ne legyenek, a francia kormány elrendelte, miszerint a szóban lévő származási bizonylatokban ezentúl a súlyt kivétel nélkül betűkkel kell kiírni vagy kitenni.

Ezen intézkedés következtében az arra hivatott francia hatóságok jövőben az oly származási bizonylatokat nem fogják láttamozásukkal ellátni, a melyekben az áruk súlya betűkkel meg nincs jelölve.

Erről a kamarát tudomás és alkalmazkodás végett oly felhívással értesíttem, hogy a fentebbiek esetleges felszólamlások megelőzése végett az érdekelt körökkel megfelelő módon közölje.”

Irodalom.

A Szalay Mihály által szerkesztett „Budapesti Látogatók Lapja” áprilisi füzete igen érdekes tartalommal jelent meg. A budapesti közforgalmi bizottság körlevele után, melyben a lapot támogatásra ajánlja, Hevesi József szellemes csevegése következik „Budapest tavaszszal” cím alatt, s ezt követi a budapesti városi igazgatóság által kiadott állatkiállítás ismertetése. „Budapest és a villamos vasutak” cím alatt terjedelmes cikkek és több kép által van e nagy forgalomnak örvendő intézmény bemutatva, majd a városoknak elektromos erővel való ellátásáról találunk a füzetben értelmes leírást, melynek magyarázatát a számos kép igen megkönnyíti. A tartalmat bevezérja a „Látóvalók Budapesten május hóban” című praktikus rovat. Felhívjuk olvasóink figyelmét e jól szerkesztett lapra, melynek májusi füzete különös érdeklődéssel van okunk várni, annál inkább, mert e füzet — mint már említettük is — Brassó várossal és környékével fog foglalkozni hivatott tollak leírása és szép képek szemléltetése útján. A lap előfizetési ára egész éve 5 frt.

Az ipartelepek biztosítása tekintetében szakszerű tanácsokat ad a Gonda Béla műszaki tanácsos, műegyetemi m. tanár és a Gazdasági Mérnök szerkesztője „Építési Tanácsadó” című művének most megjelent 10-ik füzete. A tűzbiztosítás szempontjából mérvadó s e füzetben közölt részletes előfeltételek a tervezőnek és építőnek is nélkülözhetetlen útmutatásokat nyújtanak arra nézve, hogyan kell tervezni és építeni a különféle ipartelepeket és színházakat. A füzetnek a debreczeni ref. templom sikerült képe van csatolva. Ajánljuk e hasznos és közérdekű művet úgy az építésszerkesztők, mérnökök, építőiparosok és vállalkozók, valamint az uradalmak, földbirtokosok és gazdatisztek s általában az építkező közönség szíves figyelmébe és pártolásába. Az „Építési Tanácsadó” összesen mintegy 30 füzetben jelenik meg. Egy füzet ára 30 kr. Az első kötet ára 3 frt. Előfizetni reá lehet egy évre (18 füzetre) 5 frt 40 krral, félévre (9 füzetre) 2 frt 70 krral. A megrendelések és előfizetések a műkiadóhoz, ifj. Nagel Ottó könyvkereskedőhöz intézendők Budapestre VIII., Múzeum-körút, a Nemzeti színház bérházában.

VEGYES HIREK.

Felhívás a „Brassói Magyar Dalárda” t. pártoló tagjaihoz. A fogarasi magyar kaszinó meghívására dalárdánk f. évi május hó 18-án, pünkösd 2-ik ünnepén Fogarásban dalestélyt rendez. Tisztelettel felhívjuk ennél fogva dalárdánk t. pártoló közönségét, hogy a ki ezen kirándulásban részt venni kíván — elszállásolásáról gondoskodva lesz — f. hó 10-ig a dalárda elnökségénél jelentkezni szíveskedjék. Indulás Brassóból pünkösd hétfőn reggeli 5 $\frac{1}{2}$ órakor, visszautazás május 19-én d. e. — Brassó, 1891. május 2. Szíves üdvözléssel az elnökség.

Az ügyvédi kamara egy új taggal szaporodott. Ugyanis Dr. Phleps Frigyes e hóban megnyitotta ügyvédi irodáját Brassóban a lensori 29. házszám alatt.

Brassó megye statisztikai bizottsága május 1-én tartotta ülését Roll Gyula kir. tanácsos alispán elnökelete alatt. Az ülés tárgyát képezte dr. Tartler megyei főorvos egészségügyi jelentése az 1890. évről, valamint az 1890. évi népesedési mozgalomról Scherfel Gyula főkönyvvivő által beterjesztett adatok. A jelentés a belügyminiszteriumhoz terjesztetik fel, utóbbi adatok feldolgozás céljából az országos statisztikai irodához.

— Ugyancsak május 1-én tartott ülést a megyei központi választóbizottság is s jövő számunkban mindkét gyűlésről bővebben fogunk tudósítani.

Májális. A kereskedelmi akadémia és középiskola s ezekkel együtt a polgári leány- és elemi iskolák folyó hó 9-én, szombaton tartják májálisukat. Kedvezőtlen idő esetén a jövő hét valamelyik napján tartatnék meg ezen szép iskolai ünnepélyt.

Alexi Sándor, a new-yorki metropolitan-opera barytonistája tegnap rendezte a „Central”-ban dal- és ballada-estélyeinek másodikát. Schubert, Schumann, Rubinstein, R. Franz, Wallnöfer szerzeményeiből összeállított műsorában a jeles barytonista ugyanazon csodálatosan szép előadást, rokonszenves hangot, az egyes dalok jellegét elleső, egyéni felfogással énekelte, a mint erről Alexi első hangversenye alkalmával bővebben megemlékeztünk. Az egyes dalok köhallottunk még Haydntól egy csinosan előadott vonós négyest s Spachta kisasszony által valódi virtuozitással hárfán előadott Oberthür-féle ábrándot. Közönség szép számban jelent meg, de lelkes tetszésnyilvánításai csaknem kétannyi közönség benyomását tetten.

A brassói Emke-óvodák látogatása f. évi április hóban következő volt: A belvárosi óvodába járt 50 s így 18-al több, mint márczius hóban; a bolonyai 46 és így 11-el, több mint márcziusban. A kettőbe együtt járt 96, tehát 29-el több, mint az előbbi hónapban. Tekintettel az ápril havi esős és havas napokra, az óvodák látogatottságát kedvezőnek mondhatjuk és reméljük, hogy a májusi szép napok még inkább fogják emelni a kis muzsák számát.

Zeneestély. Holnap, esütörtökön az „Európa” szállodában városi zenekarunk hangversenyt rendez, mely alkalommal először kerül előadásra Mascagni „Cavalleria rusticana” operájának oly hamar híressé vált Intermezzo-ja. A zenekar úgy fog elhelyezkedni, hogy a közönség akár a teremben, akár a kertben ülhet. Minthogy a terem akusztikai hatása igen kedvező, a vonós hangszerek s a hárfá különösen szépen fognak érvényesülni.

A csángó-szoborra újabb adakozott két névtelen 3 frt 52 krt. E lapok 26-ik számában ki volt mutatva 431 frt 61 kr a mostani adakozással a főszerző 435 frt 13 kr. Fogadják a szíves adakozók hálás köszönetemet. Brassó, 1891. május 3. *Koós Ferencz,* kir. tan. tanfelügyelő.

A „Bethlen-sziklaüreg” felavatása a brassói szepítő-egylet által holnap fog megtörténni. A Czenk orma alatti üreget ugyanis, mely eddig „apáca üreg” vagy „sárkány-lyuk” név alatt volt ismeretes, a már oly szép eredményeket felmutatható egylet tetemes költséggel megnagyobbította s csinos verandával alakította át. A Czenkre kirándulók ezután nemcsak a hirtelen zivatarok ellen találhatnak védő födelet, de éhség és szomjúság is könnyen lesz csillapítható az ott borengett vendéglő segítségével.

A fenyőlovasok (szusi) ünnepsége, mely román polgártársainknál hosszú időt óta van szokásban, ez évben ma délután 5 órakor foly le a lövőde alatti gyepférségen. Az idő szép s így remélhető, hogy városunk közönsége most is nagy számban fog kitódulni a sajátos ünnepély megtekintésére.

Öngyilkos katona. A helybeli u. n. Lazareth-kaszárnyában egy galambfalvi illetőségű honvéd közlegény, ki csak pár nap előtt vonult be, — vasárnap reggel borotválkozás közben, pajtásai szemeláttára, öngyilkosságot követett el, torkát a borotváló ügymetszvével keresztül, hogy az egészen a csontig hatolt. Nem kiöltött sokáig, mert a halál hamar beállott. Az öngyilkosságot állítólag életunságból követte el.

Kérdések. Igaz-e, hogy a rendőrség részéről uzusba van véve engedélyeket adni az éjjeli üzletek részére esetenként 3 órán túl igen gyakran reggeli 6—7—8 óráig az ergiákat folytathatni? Igaz! — Igaz-e, hogy pinceszérek miatt fiatal üzleti alkalmazottak jogtalan elszájtításokra vetemedtek egy-egy „festett bűn” miatt? Igaz! — Igaz-e, hogy az éjjeli üzletek ügye még rendetlen és a bachanaléktól ama bizonyos negyed hangos, nagyon hangos? Igaz! — Mikor lesz az ily fajta üzelmeknek valahára méltó vége? Választ kérünk tényekben.

A „Gazeta” örömmel tudatja, hogy Gladstone angol és Jules Simon francia államférfiak a bukaresti egyetem ifjúságának memorandumát elfogadták és megköszönték. Hát a Moldován válaszirát?

A Nagy-Szeben - Vöröstoronyosor-Pitesti összekötő vasút magyar területen 40 kilométer hosszúra van tervezve. A román vonal az Olt völgyében fekvő Piatra-Rimniktől vagy Pitestitől fog kiindulni és román területen 110 vagy 120 kilométer hosszú leend. A Nagyszeben-Pitesti összeköttetés a legrövidebb út a Fekete-tengerig s nagyon alkalmas arra, hogy Magyarország legkeletibb helységeinek a tengeri utat Küstendschen keresztül megnyissa.

Országos kongresszust tartanak a vidéki nyomdatulajdonosok a pünkösti ünnepek alatt Szegeden, melynek eszméjét Schlesinger Sándor szabadtéri nyomdatulajdonos vetette föl és a kartársak e kezdeményezést országosztó élénk rokonszenvvel, sőt lelkesedéssel fogadták. Az előleges programból, mint nevezetesebbeket, kiemeljük: Emlékirat a vidéki nyomdai par sérelmeiről; kérelem a kormányhoz az iránt, hogy az összes állami, megyei, honvédelmi és más közigazgatási hivatalok nyomtatványainak a központban (Budapestben) való készítése elejtessék, valamint

az iránt, hogy minden állami, megyei és közigazgatási hivatal ott rendelhesse meg nyomtatványait, a hol azokat legjobban legkényelmesebben és a beszerzési; a bélyegtörvény módosításának kérelmezése; vidéki nyomdatulajdonosok országos egyletének létesítése. — A törekvés jogos, a kívánások méltányosak s hisszük, hogy a kongresszus eredménye s ezzel a vidéki nyomdaviszonyok jobbrafordulása nem fog elmaradni.

A bukaresti tudós akadémianak, mely 30 év óta áll fenn, összes vagyona 2 $\frac{1}{2}$ millió frank, a melynek fele készpénz, a másik fele fekvő birtok. Az adakozók között Kuza vóda ezer arannyal említtetik. A meglevő vagyon még nem elég az akadémia szükségleteinek fedezésére.

A tragika jó szíve. A kolozsvári színház udvarának régi látogatója egy barna, piros képi cigánygyerek, ki ott cigányos mókáival mulattatja a tréfára, mindig kész színészeket és színésznőket. Egy vágya volt csak a zenéhez is értő fucskának: hogy hegedűje legyen, a min játszani megtanuljon. Jászay Mari megszánta a jövőző zenészét, vásárolt számára hegedűt, s a kis fiú öröme most nagyobb, mint ömaga.

Együtt a sirba. Megható temetés volt vasárnap Eperjesen. Kácsy (Hellner) Sámuel Késmárk városi főerdész, az alig 28 éves fiatal embert s ifjú, 21 éves nejét, szül. Kósch Annát kísérték együttesen örök nyugalomra. A fiatal pár 6 hó előtt kelt egybe s a legnagyobb boldogság között éltek Tátraházán. Alig egy hete az asszony rosszul lett és rövid szünet után meghalt. Férje a nagy csapást elviselni nem levén képes, nejének holtteste mellett fölbéltte magát. A két halottat Eperjesen nagy részvét mellett temették el a családi sírboltba. A temetési szertartást Sztelho János ág. ev. főesperes végezte.

Rózsaleány-ünnep. Az évente szokásos rózsaleány-ünnep Solymáron vasárnap még sikerültebb, népebb volt, mint a tavalyi. Szép volt az idő, sokan kirándultak Budapestről is. Örültek a solymáriak s büszkén mondogatták, hogy a mostani választott kiköszörülte valamennyire a tavalyi csorbát, mert Eschel Annának, az ideai erénydíjas leánynak, 17 éves létére még szeretője nem volt — már t. i. a vőlegényén kívül.

Elítelt pénzhamisító. Bereznay Pál géplakatos két ízben kapták rajta a pénzhamisításon. Először a budapesti kir. törvényszék 10 havi börtönrre ítélte, de mikor azt Bereznay leülte, ismét visszaesett a bűnbe s csakhamar a hamisított ezüst forintosokból 29 darabot ki is adott. Végre azonban ismét rajta vesztett s most már a törvényszék 2 évi fegyházra ítélte, az enyhítő körülmények figyelembe vételével. A tábla ezen ítéletet helybenhagyta, de a kir. kuria harmadik tanácsa 5 évi fegyházra ítélte el a visszaeső bűnöst.

Az unokák szemeláttára Makkón egy Jáksó György nevű 80 éves földműves Kiss József tanyáján a ház eresze alatt felakasztotta magát. Kicsiny unokái látták nagyapjukat lógni az eresz alatt, de nem segíthettek rajta. Mire apjukat a munkából előhívták, az öreg ember halva volt. Jáksó már 1878-ban egyszer öngyilkossági szándékból borotválóval elvágta a torkát, de akkor kigyógyult. Az egykor jómódú ember életunságból követte el tettét.

A csodaorvos. Eszteregnye zalamegyei községben történt, hogy egy ügyes szélhámós megjelent a községben s hangos szóval hirdette, hogy a világ legügyesebb orvosa, a ki minden földi bajra írt talál. De az orvosság drága és a nagy számban jelentkező betegek siettek előre befizetni a gyógyítás költségeit. Mikor már halmazra gyűlt a nagy és kis bankó, akkor a doktor úr bebizonyította, hogy ha orvossága nem is ér semmit, de lába gyors, és megugrott a hatóság beavatkozása elől.

Humor. (Nem mondta ugyan, de igaz.) A budapesti embertől, kit az ötvenes években haditörvényszék elé idéztek, kérdi a hadbíró: „On azt mondtotta volna, hogy hunczut a német. Igaz-e ez?” — „Én nem mondtam ugyan, — felelé a vádlott — de szent igaz!” — (Ez is bók.) Egy kvntesz azt mondja unalmas udvarlójának: „Ha tovább beszélsz, bedugom füleimet.” — „Ahhoz kacsói kicsinyek!” — felelé ez.

Szerkesztői posta.

Háromszéki. Ez ügyben levél ment.

B. K. úrnak. Hogy lapunkat háromszor jelentessük meg, annak egyik fő akadály a magas óvadék. 30.000 léleknek több lévén Brassó lakossága, az óvadéket 10.000 forintra kellene kiegészítenünk.

S. J., Helyben. Ha azt hiszi, hogy az ilyesmi is megérdemli a nyomdafestéket, akkor téved ön.

Felelős szerkesztő: Rozsondai János.

Kiadó-tulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

A mészáros-czehkertbeli vendéglő

megnyilt s május hó 3-ától kezdve folytonosan nyitva tartatik.

Villásreggeli ára 12 kr.

Mindennemű ételek adagunként 25 kr.

Egy pohár sör 7 kr.

A nagyérdmü közönség szíves látogatását tisztelettel kéri

Kádár András,
vendéglős.

HIRDETMÉNYEK.

Sz. 2997./1891. tkkvi.

Arverési hírdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy idb. *Schmidt János* végrehajthatónak *Morres György* és társa végrehajtást szenvedők elleni 500 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Prázmár területén fekvő, a prázmári 4059. sz. tkkvi: 2376, 2377, 7051, 7465, 8930, 14687, 16843, 18000, helyr. sz. a prázmári 4068. sz. tkkvi: 21023., a prázmári 4060. sz. tkkvi: 4564., hr. szám a prázmári, 4061. sz. tkkvi: 11061, 15630. helyr. számú ingatlanra 695 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az arverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi július hó 4-ik napján d. e. 9 órakor Prázmárt a község irodájában megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiál-

litot szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1891. április 4.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Kovács, egyesbíró.

Meghívás.

A brassói szepítő-egylet összes tagjai, valamint az egylet törekvéseinek minden barátai tisztelettel meghívotnak a csütörtökön, f. évi május hó 7-én történő megnyitására a Czenk orma alatti megnyitott sziklaüregnek az újon épített védőfödéllel s az ugyanott berendezett vendéglőnek.

Programm:

Csütörtökön, f. évi május hó 7-én reggel 8 órakor a nevezett megnyitást résztvevőknek gyülekezése a lövöldében; 1/2 órakor indulás a Czenkre; 1/211 órakor rövid beszéd az egyleti elnök által, erre a sziklaüreg és védőfödél felavatása *Bethlen-sziklaüreg*-nek, ugyanott egy reggeli korty vétele; déli 12 órakor hazatérés.

Kedvezőtlen idő esetében a fentjelzett megnyitást a rákövetkező vasárnap, azaz május 10-én történik ugyanazon sorrend mellett.

A brassói szepítő-egylet nagygyűlésének megbízásából

—1— az egyleti elnök.

50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplőt és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztálanságokat eltávolító jótállás mellett a

SPITZER-féle

szeplő és májfolt elleni arczenőcs és Salvatorszappan.

Valódi minőségben egyedül csak a 115 év óta fennálló

DIENES I. C.-féle

Salvator gyógyszerárban ESZÉKEN, felsőváros.

1 tégely Spitzer-kenőcs 35 kr.

1 darab Salvator-szappan 50 kr.

Hatása előmozdítatik a Spitzer-féle salakos mosdóvíz használata által 1 üveg ára 50 kr.

Ajánlom makacsabb bőrtisztálanságoknál a „Milie arczenőcs“-öt, 1 tégely 60 kr. Kitiűző Lyoni rizspor, 1 doboz 1 frt, kis doboz 50 kr.

Figyelmeztetés.

Készítményeimet kitűnő hatásuk miatt különösen újabb időben sokan utánozzák, kéretik tehát a t. cz. közönség csakis Dienes-féle Eszéki kenőt és szappant kérni és elfogadni.

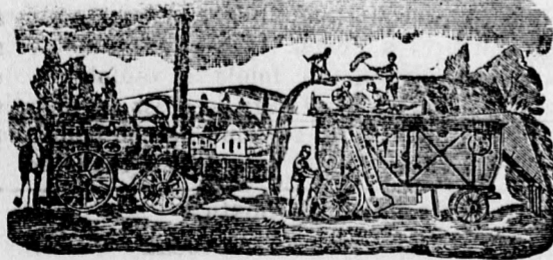
Postai megrendelések utánvétel mellett azonnal esszüközöltenek. Brassóban kapható Roth Viktor úr a „Medvéhez“ címzett gyógyszerárban Hirscher- és Árvaház-utca sarkán. 1-6

A m. kir. államvasutak gépgyára

legújabb szerkezetű, a gyakorlatban legjobbaknak bizonyult, felülmulhatlan kitűnőségű, fa-, szén- és szalmafűtésre berendezett

6-, 8- és 10 lóerejű locomobiljait

nagy tűzszekrényvel, szab. szikrafogóval, valamint a hazai viszonyokhoz alkalmazott és számtalan versenyen eddigelő legyőzhetetlen maradt.

48, 54 és 60 láb széles vaskeretű

gőzcséplőgépeit

szabad, meghosszabbított rázóasztallal és sajátos szerkezetű szabad, nagy törekfarostával mely rendkívüli előnyöket nyújtó újításokkal immár közel 1000 darab működik az országban a legfényesebb sikerrel; úgyszintén a locomobil hátsó futókerekén könnye-

és kényelmesen alkalmazható, új találmányú

Stibor-féle szabadalmazott körfűrészzeit,

melyek egyszerűség és célszerűség tekintetében az eddigi szerkezeteket messze felülmulják. Továbbá a legesékélyebb vonóröt igénylő, leggyorsabb dolgozó és mégis legbiztosabb körtést végező

Massey Toronto kéveköto aratógépet,

mely a mult évi párisi vilákiállítás alkalmával Noisielben rendezett nemzetközi versenyen a világ leghíresebb készítményeivel sikra szállva, a

„Grand Objet D'Art“

nyerte; az egyetlen kitüntetés, mely egy önálló üzemképes és áruba bocsátható kéveköto aratógépet érhet; végül a legkitűnőbb gyártmányú 2, 2 1/2, 3 és 4 lóerejű gőzcséplőgarnitúráit és legszilárdabb szerkezetű járgányos cséplőkészleteit, valamint mindenemű mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező fizetési feltételek mellett

Fehér Miklós,

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérigazgatója Budapest, Üllői-út 25., »Köztelek«.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Nagy végeladás Laskai Árpádnál Brassóban

Virágsor 12. (új) sz. a.

„Hatóságilag engedélyezve.“

Üzletelhagyás következtében eladom jól berendezett áru-raktáromat, mely áll: női és uri posztók, női és gyermek confectionok, salon- és futószőnyegek, muffok, selyemszövetek és szalagok, különféle függönyök és más itt fel nem sorolt divat- és használati cikkekkel, — tetemesen leszállított áron, azonnali fizetés mellett.

A t. közönségnek tehát eme hatóságilag engedélyezett végeladásnál jó alkalma van szükségleteit a legelőnyös módon fedezni.

A végeladás csak rövid ideig tart.

Tisztelettel Laskai Árpád.

Minden hölgynek, ki szép és az akar maradni!

Minden hölgynek, ki nem szép, de az akar lenni!

A SALVATOR

gyógyszertár SPECIAL-LABORATORIUMA

Nasicban Eszék mellett

a „Szépség ápolására“ ajánlja:

dr. Spitzer Salvator arczenőcsét 35 kr.
dr. Spitzer mosdóvizét nem kendőszer 40 kr.
dr. Spitzer valódi Salvator-szappanját 50 kr.
dr. Spitzer lyoni rizsiszjét 50 és 80 kr.
Csalhatlan hajszesz a hajkihullás ell. 1 frt.
Kéz-paszta 3 nap alatt bármely kéz fe-
hér és gyöngéd lesz tőle . . . 60 kr.

Csupán valódi minőségben a „Salvator“-gyógyszertárban Nasicban

Eszék mellett megszerezhetők.

Hosszas, költséges kísérletek után, egy csupán általam ismert módszerre találtam, mely szerint a Spitzer-féle arczenőcs eddig utól nem ért hatással és majdnem határtalan tartósságban előállítható.

Készítményeim az arcot minden tisztálanságtól megszabadítják, bőrtatka, szeplő s eféléktől, s a bőrnek fiatalos, szép külsőt kölcsönöznek. Az én Spitzer-féle arczenőcsöm javítás, újjonnan javított eredeti készítmény. —

Felvilágosítások a bőr, haj, fogak s.b. minden szépséghibájáról, és érdekes röpirat: „Toilette-titkok“, ingyen és bérmentve 10 kr levélbélyegnek, mint postaköltségnek, beküldése mellett. — Ismét eladókknak különösen nagy engedmény, 3 frton felül bérmentve, 1 frton alul semmi sem küldhető. Csomagolás ingyen.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban

Hirscher-utca 4 sz. a.

Az égvényes savanyuvizek gyöngye!

Erdély gyógy-kincse!

K-I M P É R

RÁPÁTI

rendkívül szénsavdús

és legtisztább égvényes

gyógy-savanyuvíz.

Megbecsülhetetlen gyógyhatású:

a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorbetegségeknél, a húgy-szervek összes bántalmainál stb.

Páratlan oldószer az összes nyákhártyák hurutos bántalmainál.

◀ Legkitűnőbb diureticum! ▶

Savainak szelíd hatásánál fogva, az étrend szabályozása nélkül is — bárki által — folyton élvezhető.

Rendkívül dús szénsavtartalmánál fogva

igen kellemes és tartós íze, valamint a nyelvre ható éles csipőssége folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

◀ Legegészségesebb borvíz. ▶

A savanyuvizek pezsgője!

A „Rápáti“ savanyuvíz, ezen természetesen és tiszta — a maga nemében ritka — ésvényvíz kincs, minden ésszerű ivónak úgy is mint élvezeti, úgy is mint gyógyital, a belsőszervek összes bántalmait ellen lelküismerettel ajánlható.

A „Rápáti“ savanyuvíz — a balneotechnika előirta móddal kezelve — mindig friss töltésben s a természetadta tiszta minőségben kapható és megrendelhető saját raktáromban: Brassó, Széles-utca; kapható továbbá a gyógyszerárakban, kereskedésekben, szállodákban és minden előkelőbb vendéglőben.

Tisztelettel a „Rápáti“ gyógyforrás kezelője: György József.

Az égvényes savanyuvizek gyöngye!

Brassó, nyom. ALEXI könyvnyomdájában.